ما شاء الله لا قوة الا بالله

از تازه افاضات جامع الکمالات مولانا اجیرالدین محمد باشندهٔ پھولباڑی ضلع سلہٹ بنگالہ

باہتمام راجی رحمت و غفران ... عبدالرحمن بن حاجی محمد روشن خان مغفور

در مطبع نظامی واقع کانپور محلہ پٹکاپور سنہ ۱۲۹۹ھ مطبوع گردید

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله المحیی الممیت الخالق الذی خلق اللیل والنهار لتعلموا عدد السنین والحساب والصلوٰة
والسلام علی النبی الامی العربی الشفیع المشفع یوم الحساب المنعوت فی القرآن
وعلی آله واصحابه وکبار امته الذین هم هداة الخلق الی طریق الحق والصواب اما بعد
کثیر الجنایة اجیر الدین محمد المتخلص به مدحت ابن المرحوم مولوی ظهیر الدین
علی از باشندگان مقام پهنولیاڑی ضلع سلهٹ بعرض سخنوران نکته پرور و نکته
رس میرساند که این عجیب سرمایهٔ بی هنر هیچمدان نه سخن فهم ست نه سخندان چرا تیکه به تصنیف
نموده باعث آن نه دعوی سخنوری بوده صرف بامید حصول ثواب بیمن توجهات ارواح
طیبهٔ بزرگان دین قدس الله اسرارهم ونفعنا الله ببرکاتهم وعلت غائی این خامه فرسائیست
ورقی چند سیاه کرده حاشا که نه گناه کرده این نامه که ورقی از دفتر اعمال این نامه سیاه ست
چه عجب که فروغ میامن این اسامی گرامی تاریکی دفتر سیاهم فروشوید و رنگ روشنی بخشند واز پرتو
انوار آن سینه نامه ام چون ورق آفتاب همه تن تابان شود و درخشد چشم از هنرمندان عیب پوش
وبلند نظران عذر نیوش آنکه اگر از خامه ام عیبی معاینه کنند بمقتضای بلند نظری اگر توانند
اصلاح کنند و راقم را ممنون سازند والا بعذرم گوش نهند و بعیب چینی نپردازند
الآن نشرع فی المقصود مستعینا بالله الملک المعبود

تاریخ رحلت حضرت خاتم الرسالة شفیع المذنبین محبوب رب العالمین محمد مصطفےٰ احمد مجتبیٰ صلی اللہ علیہ وسلم

سنہ ۱۱ھ

شفیع الوری خاتم الانبیا — چو شد واصل حضرت کبریا
شمار سن رحلتش یافتم — بدو حرف از آخر انبیا

ایضاً

ز دعوت حق سوی لامکان — روان شد شہنشاہ بندہ نواز
تاریخ رحلت دل زار گفت — ز دار فنا رفت شاہ حجاز

ایضاً

سن رحلت شاہ پیغمبران — بجوی از رخ حور و فرق جنان

ایضاً

شہ کونین احمد محمد — شاہ بطحا حبیب رب ودود

ایضاً

زہ دنیای دون سفر فرمود — گفت دل کز مدینہ شد محمود
در سن وصل شہ فرخ فال — رفت از اہل مدینہ اقبال

تاریخ رحلت امیر المومنین ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ

سنہ ۱۳ھ

شد چو آن مہر اوج دین صدیق — واصل رب مشرق و مغرب
سال تاریخ رحلتش گفتم — مہر تابان برون شد از یثرب

ایضاً

سن ترحیل صدیق مجاہد — فلک گفتا بجوئی از لفظ جاہد

تاریخ رحلت حضرت عمر فاروق رضی اللہ عنہ

سنہ ۲۴ھ

ز دار المحن چون بدار النعیم — روان گشت فاروق والا گہر
سن رحلتش ہاتف غیب گفت — ز دار المحن گشت بیرون عمر

ایضاً

شہید فاروق سوی عالم قدس — بشوق وصل حق از خطہ خاک
بر شد چاک در ہجرش جان را — بجو تاریخ وصلش در سن چاک

ایضاً

ز عالم شہید عمر چون سوی گردون — ز بیداد زمین شد عدل بیرون

تاریخ رحلت حضرت عباس رضی اللہ عنہ

سنہ ۳۱ھ

برون گشت عباس قدسی صفات
بتاریخ ترحیل او گفت دل
بسالِ نقل عباس معظم

ایضاً

چو از تنگنای سرای بدا
برون گشت روح مقدس زبر
برآمد آہ از ابدال گفتم

تاریخ رحلت حضرت عثمان ذی النورین رضی اللہ عنہ

سنہ ۳۵ھ

کرد رحلت سوی فردوس برین
گفت در تاریخ نقلش ہاتفے
در سنِ وصل حضرتِ عثمان
از عمر عین و صاد از صدیق
بعد از ان کاف و ہا و یا بہ زبر
نمال و صل خلیفۂ ثالث

کہیعص

ایضاً

حضرت عثمان ذی النورین
اہل دین بیرون شد از دنیاے دو
کاف ہا یا و عین و صاد بخوان
طرح فرمای در حساب از ان
بشمر ای ہمنشین قاعدہ دان
بر تو گردد ازین سہ حرف عیان

تاریخ رحلت حضرت امیر المومنین علی کرم اللہ وجہہ

سنہ ۴۰ھ

چو از جلوہ گاہِ جہان شد نہان
فلک گفت سال رحیلش بمن
از زمانہ چو شیر یزدان شد
چو پرسیدم از سال فوتِ علی

ایضاً

ایضاً

فروغ جمال علی و
کہ خالی شدہ جلوہ گاہ از عـ
گفت ہاتف اسد ز میدان خند
ز حسرت برون آمد آہ از

تاریخ رحلت حضرت امام حسن رضی اللہ عنہ

سنہ ۵۰ھ

واحسرتا کہ سید مسموم شد شہید
ہی ہی دلم چرا نشود خون کہ شاہ را
جستم ز سالِ تعزیت شاہ چون نشان
چو مسموم شد آن امامِ زمن

ایضاً

گشتند عالمی بغمش مرثیہ سرای
صد پارہ شد دل از تاثیر زہر جان گزای
گفتا دل ستم زدہ ام واہی و اہی ہای
فلک گفت گر و یدنی حسین حـ

تاریخ شہادت سید الشہدا امام حسین رضی اللہ عنہ

سنہ ٦٠ھ

چو در کربلا از ستم کشتہ شد — جگر گوشۂ شاہ بدر و حنین
بدشت بلا عابد بے نوا — جدا از پدر ماند با اشک عین
دلم گفت تاریخ ماتم کہ چرخ — جدا کرد سجاد را از حسین

ایضاً

ستم چو سال تعزیت شاہ کربلا — ای وای ہای ہای رسید از فلک ندا
امام تشنہ کش چو گشتہ شہید — ز روی ستم گشت سالش پدید

ایضاً

تاریخ مرگ یزید پلید

سنہ ٦٤ھ

شد ز دنیا یزید شیطان خوی — سال مرگش ز لفظ جانی جوی

تاریخ رحلت امام زین العابدین رضی اللہ عنہ

سنہ ٩٥ھ

امام وقت زین العابدین — شد ز دنیا سوی فردوس برین
چون آزادہ از دنیای دون — بانی بند عشق رب العالمین
از رحیل جناب پاک او — عابد آزادہ آمد بالیقین
بدکہ بدرگاہ خدا بود مقرب — چون شد بجنان گفت ملک سید طیب

ایضاً

تاریخ رحلت عمر بن عبد العزیز رحمہ اللہ تعالیٰ

سنہ ١٠١ھ

معلی نسب ابن عبد العزیز — چو شد سوی اوج جنان رہگرا
یا دین بود عالی از ان — شدہ سال نقلش عیان از علا
سال وصل آن شہ قدسی نشیم — چون بجستم از یار یک یافتم

ایضاً

تاریخ رحلت حضرت خواجہ حسن بصری رحمہ اللہ تعالیٰ

سنہ ١١٠ھ

رسی گر اعداد لفظ علی — شود سال نقل حسن منجلی
سال ترحیل آن ولی زمان — گفت ہاتف ولی دین برخوان

ایضاً

تاریخ رحلت امام محمد باقر رضی اللہ عنہ

سنہ ۱۱۴ھ	شد ز دنیا محمد باقر		حیف افسوس آن امام ہمام
	دل غمگین ند حسرت مسکین		گفت تاریخ ہای ہای امام
	سن وصل باقر امام زمان	ایضاً	دلم یافت اینک تاج جنان ۱۱۴ھ

تاریخ رحلت حضرت خواجہ حبیب عجمی رحمۃ اللہ تعالی

سنہ ۱۲۰ھ	خواجہ پاکدل حبیب عجم		عابد و عارف خدا آگا[ہ]
	نقل فرمود سوی عالم قدس		بهر وصل حق آن ولی ال[لہ]
	سال نقلش بجوی گر خواهی		از حبیب زمان و عالیجا[ہ] ۱۲۰ھ

تاریخ رحلت امام جعفر صادق رضی اللہ عنہ

سنہ ۱۴۹ھ	امام بحق جعفر پاکباز		که ناطق بحق بود و صادق بدان
	چو گشته بفردوس اعلی مکین		دلم گفت تاریخ والا مکان ۱۴۹ھ
	بهفته تاریخ ز سال ماتم	ایضاً	ہای ای سید امجد گفتم ۱۴۹ھ

تاریخ رحلت حضرت امام اعظم ابو حنیفه کوفی رحمۃ اللہ

سنہ ۱۵۰ھ	آن امام اعظم کوفی که بود		تکیه گاه و حامی دین مبین
	از پی وصل حبیب کردگار		کرد چون رحلت سوی خلد برین
	در فراق آن امام دین پناه		اهل دین گشتند غمناک و حزین
	ماتم دین بود در هجرش ازان		سال وصلش یافتم از سوگ دین ۱۵۰ھ
	سال ترحیل حضرت نعمان	ایضاً	گفت هاتف بجوز ماه جنان ۱۵۰ھ

تاریخ رحلت امام مالک رحمۃ اللہ

سنہ ۱۷۹ھ	امام مالک آن شیخ زمانه		که بوده رهنمای دین بمالک
	چو جام عمر او لبریز گشته		بحکم کل من فی الدهر هالک
	پی تاریخ ترحیلش ز گردون		ملک گفتا حبیب الله مالک ۱۷۹ھ

تاریخ رحلت امام ابو یوسف رحمه الله

سنه ۱۸۲ه

ابو یوسف آن زیب علم و عمل		فقیه معظم امام اجل
شد آزاد از قید این آب و گل		چو آمد گرفتار دست اجل
سعید ازل بود بیشک از ان		شده سال فوتش سعید ازل ۱۸۲ه

تاریخ رحلت امام موسی کاظم رضی الله عنه

سنه ۱۸۳ه

شد چو کاظم بسوی خلد برین		یافتم سالش از امام امین ۱۸۳ه
هم سن فوت آن امام زمن	ایضاً	ظاهر آمد ز چاک دامن دین ۱۸۳ه
سال نقل آن امام دو جهان		هاتفی فرمود سیاح جنان ۱۸۳ه

تاریخ رحلت امام محمد رحمه الله

سنه ۱۸۶ه

شد امام فقیه از دنیا		سال فوتش بجوی از فقها ۱۸۶ه
گشت سال وصال شان واقع		در سن صوفی و نکو طالع ۱۸۶ه ۱۸۶ه

تاریخ رحلت خلیفه هارون الرشید رحمه الله

سنه ۱۹۳ه

آن خلیفه که بود هارون نام		از بنی عم صاحب لولاک
ملک و مال و حشم بجای گذاشت		رفت تنها بسوی ایزد پاک
پی تاریخ رحلتش خواندم	ایضاً	والی قوم ۱۹۳ه و صاحب املاک ۱۹۳ه
در سن وصل شه فرخ پی		گفتم ای والی عباد الهی ۱۹۳ه

تاریخ حضرت معروف کرخی رحمه الله

سنه ۲۰۰ه

حضرت معروف آن قطب زمان		سر گروه و پیشوای عارفان
شد بسوی خلد و سال رحلتش		گفت هاتف والی بزم جنان ۲۰۰
یافت فکرم باز تاریخ وصال	ایضاً	از حلیم الطبع ۲۰۰ و مصباح جهان ۲۰۰
گر ز سال رحلت معروف میجویی نشان		ای محاسب از عبیر رحمت شو باشد عیان ۲۰۰ه

تاریخ رحلت امام علی موسی رضا رضی الله عنه

۲۰۳ه علی رضا رضی الله عنه غوث زمان
سفر بسوی جنان کرد و سال ترحیلش

امام پاک نهاد و محقق حق کوش
امام پاک نهاد از ازل بگفت سروش
۲۰۳ه

علی رضا نور چشم سیادت
سفر کرد زین عالم و خیمه زن شد
سن رحلت آن امام زمانه

ایضاً

امین امانت ز آل محمد
بجنت بشوق وصال محمد
عیان آمده از عیال محمد
۲۰۳ه

تاریخ رحلت امام شافعی رحمه الله

۲۰۴ه امام شافعی کو کرد محکم
مهی بود از سپهر زهد و تقوی
بجنت چون ز فضل حق قرین شد
برای یادگار سال وصلش

اساس شرع و آئین محمد
فروغ رونق دین محمد
بقصد عز و تمکین محمد
نوشتم کوکب دین محمد
۲۰۴ه

امام شافعی آن عقدهٔ دین
بسال رحلت آن مخزن فیض
شافعی شد بخلد بالتحقیق

ایضاً

کله بود گنج علم و مقبل لاریب
گلبن عالم گفتا هاتف غیب
۲۰۴ه
یافتم سال نقلش از صدیق
۲۰۴ه

تاریخ رحلت خلیفه مامون عباسی رحمه

۲۱۸ه مرد مامون خلیفهٔ عادل
سال تاریخ این غم جانکاه
شد چو مامون سوی فردوس برین
من چو سال رحلتش را خواستم
شد ز دنیا خلیفهٔ عادل
سال وصلش نوشت خامهٔ من

آه صد آه و وای هی افسوس
هاتف غیب گفت ای افسوس
۲۱۸ه

ایضاً

مرحبا گفتند او را قدسیان
گفت رضوان ملائکه تا ز جنان
۲۱۸ه

ایضاً

گشته با رحمت خدا واصل
سند عدل و واصل کامل
۲۱۸ه ۲۱۸ه

تاریخ رحلت امام محمد تقی رضی الله عنه

سنه ۲۲۰ه	خورشید سپهر شرف و جاه و سیادت		آن شاه فلک رتبه تقی سید والا
	چون رونق فردوس برین گشت عیان شد		تاریخ وصالش ز مه عالم بالا ۲۲۰
	شد امام تقی چو سوی جنان	ایضاً	با اب و جد خویش یافت وصال
	سال ترحیل آن نکو طالع		شد پدیدار از بلند اقبال ۲۲۰
	چو شد امام محمد تقی بخلد برین	ایضاً	بگفت هاتف غیبی امام سید دین ۲۲۰

تاریخ رحلت ابو الولید احمد رحمة الله

سنه ۲۳۲ه	چو شد بلطف پیمبر ابو الولید احمد		قرین فضل خدا و مکین خلد نعیم
	بیادگار سن رحلتش بدین نسق		نمود النعمة لله خامه ام ترقیم ۲۳۲ه

تاریخ رحلت خلیفه واثق بالله العباسی

سنه ۲۳۲ه	گشت چون واثق بلند مکان		واصل قرب حضرت رحمان
	بهر تاریخ وصل او گفتا		هاتف غیب واصل جانان ۲۳۲

تاریخ رحلت امام احمد حنبل رحمة الله

سنه ۲۴۱ه	رونق شرع احمد حنبل		راز دان مقید و مطلق
	رفت سوی بهشت و سال وصال		دل من خواند آه واصل حق ۲۴۱ه
	امام احمد حنبل فخر خصال	ایضاً	رئیس فقیهان نیکو شیم
	چو سوی ارم رفت آمد عیان		سن ارتحالش ز لفظ ارم ۲۴۱ه
	سال ترحیل آن امام هدا	ایضاً	هاتفی قبله جنان گفتا ۲۴۱ه
	سال وصال امام احمد جنت نشین	ایضاً	زیب ده بزم قدس گفت سپهر برین ۲۴۱ه
	شد سوی جنان شیخ زمان احمد خوش خو	ایضاً	سال سفر اوست پسندیده نیکو ۲۴۱ه
	شد ز عالم احمد حنبل امام مقتدا	ایضاً	سال وصلش یافتم از احمد صاحب وفا ۲۴۱ه

سال ترحیل احمدِ حنبل
بازتاریخ وصل او گفتا
عالم زنده دل اگه خوانی ۲۴۱ھ

ایضاً

صاحب علم گفت هاتف غیب ۲۴۱ھ
سندِ دین احمدی لاریب ۲۴۱ھ
سال وصلش عیان شود بی عیب

تاریخ حضرت ابو الفیض ذو النون رحمه الله

۲۴۵ھ گشت ذو النون وارثِ خلدِ برین
بهر سالِ رحلتِ آن قطب دین
سن ترحیل ذو النون نکوکار

ایضاً

حبذا آن شیخ دین قطبِ زمان
گفت هاتف مالک بزم جنان ۲۴۵ھ
زمرد و مرد ـه گرد و پدیدار ۲۴۵ھ ۲۴۵ھ

تاریخ خلیفه مستنصر بالله العباسی رح

۲۴۸ھ کرد رحلت خلیفه مستنصر
بر مزارش که هست پر انوار
یافتستم در شتابی کم و کاست
بود چون مستنصر والا صفات
از پی تاریخ سن رحلتش
باز جستم سن ترحیل او
مرد مستنصر امیر المؤمنین

ایضاً

زین جهان سوی کردگار جلیل
رحمتِ حق همیشه باد نزیل
سال ترحیلش از مزار و رحیل ۲۴۸ھ ۲۴۸ھ
عادل و صالح شهنشاه دین
گفت فلک داد ده مسلمین ۲۴۸ھ
بی شبه در یافتم از فقد دین ۲۴۸ھ

ایضاً

گشت تاریخش عزیز ملک دین ۲۴۸ھ

تاریخ حضرت محمد اسمٰعیل محدث بخاری رحمه الله

۲۵۶ھ آن بخاری محدث نامی
سند العلم بود زان آمد

ایضاً

صاحب شرع و زهد و علم و حلم
سال فوتش دلیل اهل علم

امین علم محدث محمد اسماعیل
بخلد رفت و بشر گشته تعزیت خوانش
رونق شرع بخاری شده از دار فنا

ایضاً

خزینه دار حدیث و محقق قرآن
تو سال رحلت او در عزای انسان دان ۲۵۶ھ
گشت پیدا سن وصلش زه اعز العلما ۲۵۶ھ

تاریخ رحلت حضرت سری سقطی رحمہ اللہ

۲۵۳ھ	امین و خازن اسرار سری		که صدرش بود از راز ازل گنج
	جهان را تاریخ شد در ماتم او		شده سال وصالش ظاهر از رنج
	چو بر خورد سری ز وصل حبیب	ایضاً	ملک از فلک گفت صاحب نصیب
	شده سال سفر سری فرخنده مکان	ایضاً	قبلهٔ اهل عطا و سبب امن و امان
	تاریخ وصل سری فرخنده دودمان	ایضاً	از زیر عرش گفت ملک لامکان مکان

تاریخ رحلت حضرت امام علی نقی رحمہ اللہ

۲۵۵ھ	رهنمای حق امام دین نقی		سید عالی حسب والا نسب
	کرد چون پیراهن هستی قبا		خلعت رحمت بدو بخشید رب
	سال وصل سید والا نژاد		گفت هاتف سید والا حسب
	امام دین نقی سوی جنان بشد	ایضاً	بتاریخش نقی الدین عیان شد

تاریخ امام حسن عسکری رحمہ اللہ

۲۶۱ھ	امام عسکری کان نکوئے		نکو روی و نکو خوی و نکو دل
	چو رخت خویش زین بزم جهان بست		ببام مشتری آراست محفل
	پی تاریخ آن ماه سعادت		دو پیر چرخ گفتا سعید منزل
	سید عالم امام عسکرے	ایضاً	چون شده از قید هستی رستگار
	سال وصل آن امام دین پناه		از امام مطلق آمد آشکار

تاریخ حضرت عبد اللہ ابو مسلم محدث رحمہ اللہ

۲۶۱ھ	زیب اسلام امام ابومسلم		شد چو رونق فزای خلد برین
	گفت مدحت امام ابومسلم		سال استغفار آن امام امین
	شد بگرداب اجل بومسلم فرخ عمل	ایضاً	آمده تاریخ فوتش نیم ز گرداب اجل

محرم سر کمال معنی علم حدیث — ایضاً — آن ابو مسلم که بوده اکرم اهل زمان
در تلاش سال ترحیلش چو گشتم یک بیک — یافتم من در کمال معنی و اکرم نشان
۲۶۱ه ۲۶۱ه

تاریخ رحلت حضرت ابراهیم ادهم رحمه الله

سنه ۲۶۶ه
بود ابراهیم ادهم مظهر لطف خدا — ایضاً — صاحب جسم لطیف و روح انور بیگمان
کرد چون پرواز روحش زین کدورتگاه خاک — والی ملک لطایف گشت تاریخش عیان
۲۶۶ه

آن والی ملک بلخ کز فقر — مخدوم گدا و شاه آمد
بگذاشت شهی و شد شهنشاه — اقبال چو پیش راه آمد
تاریخ وصال آن شه دین — سلطان جهان پناه آمد
۲۶۶ه

شه بلخ قطب بلند شان چو شده بسوی ارم روان — ایضاً — شده زیب انجمن جهان سن وصل شاه ارم مکان
۲۶۶ه

تاریخ المعتمد بالله یکی از خلفای عباسی رحمه الله

سنه ۲۷۹ه
در سن فوت معتمد بالله — تاریخ وغم را و فور و انبوه ست
بسال فوت خلیفه مرحوم — درد ناک و هزار اندوه ست
۲۷۹ه ۲۷۹ه

تاریخ رحلت حضرت جنید بغدادی رحمه الله

سنه ۲۹۷ه
رئیس همه اولیای زمان — جنید نکو ذات و روشن روان
چو آمد بجنت بتاریخ آن — بگو صاحب عز و جاه جنان
۲۹۷ه

شیخ زمانه قطب فلک پایگه جنید — ایضاً — در منزل بهشت شد از فضل حق مکین
جویی اگر ز سال وصالش نشان بجوی — از منزل نعیم و هم از واصل یقین
۲۹۷ه ۲۹۷ه

ایضاً باختلاف روایت

سنه ۳۰۲ه
جنید آن سرگروه اهل عرفان — که بر ملک ولایت داشت شاهی
شده تاریخ وصلش آشکارا — ز فقر و قرب و از نور الٰهی
۳۰۲ه ۳۰۲ه ۳۰۲ه

تاریخ رحلت حضرت منصور حلاج رحمه الله

سنه ۳۰۹ھ	چو منصور حلاج از راه ذار		ز دارِ فنا شد بدارِ جنان
	سن وصل آن محو عشق خدا	ایضاً	ز دارِ جنان گشت اینک عیان ۳۰۹
	حق پرست و فدای حق منصور		فانی عشق و محو ذات اِ آله
	شد ز دار فنا و تاریخش		گفت هاتف زهی فنا فی الله ۳۰۹ھ
	تاریخ رحلت حضرت ابوبکر شبلی رحمہ اللہ		
سنه ۳۴۲ھ	چو شد شبلی بقرب حضرت رب	ایضاً	بتاریخش فلک گفتا مقرب ۳۴۲ھ
	حضرتِ بوبکر شبلی قطب دین		زین جهان حیات شد سوِ باغ جنان
	سال وصلِ آن ولیِ حق دلم		گفت عزِ اولیا مینو مکان ۳۴۲ھ
	تاریخ رحلت حضرت ابوسعید ابوالخیر رح		
سنه ۴۰۶ھ	چون رفت بوسعید ابوالخیر در جنان	ایضاً	مقبول بارگه شده تاریخ سال آن ۴۰۶ھ
	آن ابوالخیر بوسعید که بود		در جماعات اولیا ممتاز
	گفت تاریخ رحلتش مدحت	ایضاً	واصلِ حق ولی بنده نواز ۴۰۶
	بسوی خلد شد ابوالخیر ذی شان	ایضاً	سن وصلش بجوی از قطب مردان ۴۰۶ھ
	سنِ رحلت بوسعید کریم	ایضاً	شده آشکارا ز دار النعیم ۴۰۶ھ
	تاریخ وفات حکیم ابوالقاسم فردوسی رحمہ اللہ		
سنه ۴۱۱ھ	چو شد فردوسی اندر خلد اعظم	ایضاً	ارم مسکن بتاریخش نوشتم ۴۱۱ھ
	در غمِ فردوسی شیرین سخن		قدر دانان را بود افسوس و حیف
	سال مرگِ آن حکیم پاک زاد	ایضاً	گفت مدحت آه صد افسوس و حیف ۴۱۱ھ
	بسال نقل ابوالقاسم خجسته شیم		حکیم پاک فصیح الکلام گفت دلم ۴۱۱ھ
	تاریخ وفات سلطان محمود غزنوی رحمہ اللہ		
سنه ۴۲۱ھ	رفت چون سلطان محمود از جهان		کرد جای خویش در باغ نعیم

بود سلطان کرم پرور ازان		سال وصالش گشت سلطان کریم ۴۲۰ھ
بهر تاریخ آن شه ذی هوش	ایضاً	های محمود شاه گفت سروش ۴۲۰ھ
شاه محمود غزنوی کو بود	ایضاً	ماحیِ کفر و حامیِ اسلام
غازی بت شکن شهِ عادل		یافت جنت ز حق چو در انعام
گفت تاریخ رحلتش مدحت		واصل حق مجاهد اسلام ۴۲۰ھ

تاریخ رحلت حضرت ابو الحسن خرقانی رحمه الله

سنه ۴۲۴ھ	واصل راه نما بو الحسن خرقانی		آنکه بود ند بخدمتگریش جن و ملک
	رفت چون سوی جنان سال وصالش مدحت		واصل راه نما گفت سروشی ز فلک ۴۲۴ھ
	شد بو الحسن بنزم جنان همدمِ خلیل	ایضاً	تاریخ وصل اوست ولا عارف جلیل ۴۲۴ھ

تاریخ وفات حکیم بو علی سینا

سنه ۴۲۸ھ	چو آن فیلسوف زمان بو علی		ز دستِ اجل جان سلامت نبرد
	بتاریخ فوتش بمن گفت دوش		ملک از فلک جان بجانان سپرد ۴۲۸ھ
	چو شد از جهان آن طبیب علیم	ایضاً	فلک گفت نامی محقق حکیم ۴۲۸ھ

تاریخ وفات ملک الشعرا عنصری رحمه الله

سنه ۴۳۱ھ	آن افصح دهر عنصر جسم سخن		کو بت کتاب شعر را شیرازه
	تاریخ وصال او سخن سنجی گفت		علامه افصح بلند آوازه ۴۳۱ھ
	عنصری شاعر یکتای زمان شد ز جهان	ایضاً	لفظ یکتا ز سن رحلت او داد نشان
	بهر سال نقل آن فخرِ فصاحت گستری	ایضاً	شد برون تاریخ چون کردم ندا یا عنصری ۴۳۱ھ

تاریخ وفات حضرت عبد الله انصاری هروی رحمه الله

سنه ۴۸۱ھ	خواجه عبد الله انصاری امامِ عارفان		عاشق رب سالکِ دین و مطیع حق ز جان
	بهر تاریخ وصالش در خیالم شد پدید		عاشقی و هم اطاعت هم طریق سالکان ۴۸۱ھ ۴۸۱ھ ۴۸۱ھ

مشعر سال وصالش باز در گوش دلم		هادی عارف بحق گفته سروش نکته دان ۴۸۱ھ
سن ترحیل آن شیخ خوش اختر	ایضاً	زروز روصیل عبد الله شمر ۴۸۱ھ
چو خواجه عبد الله نکو خوروان سوی روضهٔ جنان شد	ایضاً	مقرب الحق سن وصالش ز طبع تاریخ دان عیان شد ۴۸۱ھ

تاریخ رحلت حجة الاسلام امام محمد غزالی رحمه الله

سنه ۵۰۵

امام مجتهد العصر حجة الاسلام		که بود عارف علامه و فرشته خصال
بیادگاری تاریخ خامهٔ مدحت		امام عارفان نوشت سال وصال ۵۰۵ھ
پی تاریخ آن شیخ نکوکار	ایضاً	سروش غیب گفتا نیک کردار ۵۰۵ھ
سن وصال امام معزز الالقاب	ایضاً	امام صالح مرحوم یافتم بحساب ۵۰۵ھ

تاریخ رحلت امام احمد غزالی رحمة الله علیه

سنه ۵۱۷ھ

چو احمد گشت محو نور لاهوت		سن وصلش موید اشرف زا سرشت ۵۱۷ھ

تاریخ وفات حضرت خواجه مودود چشتی رحمة الله علیه

سنه ۵۲۷

خواجه دین حضرت مودود چون		یافت کام دل بفردوس برین
سال وصل آن ولی دین پناه	ایضا	کامیاب جنت آمد بالیقین ۵۲۷ھ
امام عارفان مودود چشتی		که از طفلی بطاعت بود عادی
چو جستم سال ترحیلش دلم گفت		شد از دنیای دون مودود هادی ۵۲۷ھ

تاریخ رحلت حکیم سنائی غزنوی رح

سنه ۵۳۵

وحید العصر مولانا سنائی		که شمعی بود از نور کرامت
سعادت یاب شد از رحمت حق	ایضاً	بجو تاریخ وصلش از سعادت ۵۳۵ھ
آن سنائی عارف روشن ضمیر		یافت چون مغفور در عالم لقب
گفت تاریخ وصال او دلم		واصل حق عابد عالی نسب ۵۳۵ھ

تاریخ رحلت حضرت محبوب سبحانی غوث الاعظم شیخ عبد القادر جیلانی رح

٥٦١ھ	غوثِ اعظم قطب اکرم پیشوای اولیا		مایهٔ نازِ ولایت فخرِ ارشاد و هدا
	از پی تاریخ سالِ وصل آن قدسی جناب		مایهٔ نازِ ولایت آمد از گردون ندا ٥٦١ھ
	وَلی حب الله اشرفِ اولیا	ایضاً	چو گردید از اہل گیتی جدا
	سن وصل آن شاه عالی تبار		عیان شد ز ہجر شہ اولیا ٥٦١ھ
	غوث اقطاب چو فرمود ز دنیا رحلت	ایضاً	گفت تاریخ دلم اسوهٔ اہل جنت ٥٦١ھ
	جنابِ غوث معظم الشان چو شد روان سوی خلد اعظم	ایضاً	مدام رونق ده جنان باد بهر تاریخ نقل گفتم ٥٦١ھ

تاریخ وفات حضرت شهاب الدین مقتول رحمه الله

٥٨٦ھ	ولی حضرت داور شهاب دین مقتول		چو جان سپرد بسودای حب رب جلیل
	سنِ وصالش مقتول حب برون شد و هم	ایضاً	قتیل حب الله آمد و ولی قتیل ٥٨٦ھ
	بسال ترحیل شهاب الدین مقبول خدا		هالک و اصل شهاب الدین گفتم بر بلا ٥٨٦ھ

تاریخ وفات حضرت نظامی گنجوی رح

٥٩٠ھ	نظامی شہ شاعرانِ جهان		که شعر و سخن را بدو هست ناز
	چو شد سوی فردوس تاریخ آن		دلم گفت جنت مکان پاکباز ٥٩٠ھ
	سال انتقالِ نظامی صوفیِ صافی بیان	ایضاً	عارف معصوم گوی و شاعر آگه نجوان ٥٩٠ھ

تاریخ وفات امام فخر الدین رازی

٦٠٦ھ	فخر دین رازی امام عارفان		هادی علام والا پایگاه
	گفت تاریخ وصالِ او دلم		عابد هادی ارم آرامگاه ٦٠٦ھ
	باز تاریخ وصالش یافتم		از امامِ عارفانِ دین پناه ٦٠٦ھ
	جنت علامه رازی چو سوی خلد برین	ایضاً	آمد از غیب ندا مومن فردوس مکین ٦٠٦ھ

تاریخ وفات حضرت فرید الدین عطار رحمه الله

	فرد اقطاب حضرت عطار		شد بقرب خدا بخلد قرین

سال شنفارا و دل مدحت سال وصل فرید قطب زمان	ایضاً	گفت واصل بحق فرید الدین ۶۶۶ھ عارف حق ولی سبحان دان ۶۶۶ھ

تاریخ وفات حضرت شیخ الشیوخ شہاب الدین سہروردی رحمۃ اللہ

چون شیخ شیوخ سہروردی تاریخ وصال او دلم گفت وصل شیخ سہروردآن کاشف اسرار دین	ایضاً	شد واصل حق بباغ رضوان شد سوی جنان ولی ایمان ۶۳۲ھ گشت واقع بالیقین در سال اسرار یقین ۶۳۲ھ

تاریخ رحلت خواجۂ خواجگان خواجہ معین الدین چشتی رحمۃ اللہ

فخر دیار خواجۂ اجمیر قطب حق واصل بحق شد و شدہ تاریخش آشکار		از ذات او فزون شدہ عز و علای ہند از عہدہ در سال شہ اولیای ہند ۶۳۳ھ
خواجۂ اجمیر شاہ اولیا شد بباب خلد تاریخش رقم	ایضاً	شد بخلد از وصل یزدان کامیاب سرگروہ اولیا والاحباب ۶۳۳ھ
سال وصل خواجہ اجمیر فخر الاتقیا	ایضاً	گفت ہاتف واصل فردوس عز الاولیا ۶۳۳ھ

تاریخ رحلت حضرت خواجہ قطب الدین بختیار کاکی رحمۃ اللہ

آن قطب زمان چو رخت ہستی در باغ ابد بہار فردوس تاریخ وصال او عیان شد		بربست ازین سرای فانی آمد بنشاط کامرانی از ملحق عیش جاودانی ۶۳۳ھ
قطب دہلی کہ بود در عالم بعد تاریخ وصل او بر خوان	ایضاً	سرور عارفان والاجاہ قطب الاقطاب عارف آگاہ ۶۳۳ھ
خوان بسال وصل آن قطب آلہ	ایضاً	اشرف اولیا قطب [illegible] دین پناہ

تاریخ شیخ الاکبر حضرت محی الدین بن العربی رحمۃ اللہ

سنه ۶۳۸ھ	این سر علوم خفی محی الدین		که بود عارف و علامهٔ فصیح بیان
	چو گشت واصل فردوس سال ترحیلش		محی دین پیمبر امام افصح دالی ۶۳۸ھ
	شیخ اکبر رفته از دنیای دون سوی جنان	ایضاً	زیب عالم واصل فردوس تاریخش بخوان ۶۳۸ھ
	شیخ اکبر چو بعیش سرمد	ایضاً	گشت واصل بجناب داور
	خواند تاریخ وصالش دل من		جلوهٔ اوج نشاط اکبر ۶۳۸ھ

تاریخ وفات علی لالا رحمه الله

سنه ۶۴۲ھ	محبوب جهان علی لالا		آن عاشق زار حق تعالی
	تاریخ وصال او دل من		جان داد بعشق حق بگفتا ۶۴۲ھ

تاریخ رحلت حضرت شمس الدین تبریزی

سنه ۶۴۵ھ	می شد چو شمس عرفان شمس تبریز		که بوده ساقی جام معانی
	چو شد پیمانهٔ عمر شمس لبالب		ازین خمخانهٔ ویران و فانی
	ز صهبای وصال حی سبحان		شده سرمست عیش جاودانی
	دل شوریده ام تاریخ وصلش		برون کرد از شراب زندگانی ۶۴۵ھ
	شمس تبریز آن ولی دین پناه	ایضاً	پادشاه عارفان نکته رس
	واصل حق گشت و تاریخ وصال		هاتفی گفتا شه عیسی نفس ۶۴۵ھ
	بهر تاریخ آن نکو اسلوب	ایضاً	گفت دل شمس واصل المطلوب ۶۴۵ھ

تاریخ رحلت حضرت فرید الدین شکر گنج رحمه الله

سنه ۶۶۴ھ	شد بحکم قضا چو گنج شکر		با تن پاک عارج فردوس
	سال ترحیل آن فرید الدهر		یافتم از معارج فردوس ۶۶۴ھ
	سال ششتقار آن فلک رتبت	ایضاً	دل من گفت وارد جنت ۶۶۴ھ
	دریافت وصل آن مه اوج فلاح	ایضاً	تاریخ پیشوای ارباب صلاح ۶۶۴ھ

سنه ۶۶۴ه
بسال نقل آن فرخنده سامان | ایضاً | مبارک پی فرید الدین بخوان
بسال ماتم آن قطب عالم | ایضاً | سروشی گفت سال سوگ و ماتم

تاریخ رحلت حضرت بهاء الدین زکریا رحمه الله

سنه ۶۶۶ه
ولی سخن فهم آگاه حق | | که بوده خبردار سر قدیم
چو سوی جنان رفت گفتا دلم | | بسوی جنان شد ولی فهیم
سال وصل بهاء دین زاهد | ایضاً | یافتم من ز رحمت واحد

تاریخ رحلت حضرت مولانا جلال الدین رومی رحمه الله

سنه ۶۷۱ه
علامهٔ روم شد بجنت | | گردید ز قرب حق مکرم
تاریخ وصال او دلم گفت | | شد سوی جنان ولی عالم
واصل قرب حق جلال الدین | ایضاً | گشت فائز بنعمت ابدی
سال شنقار آن ولی جلیل | | شد هویدا از رحمت احدی
بهر تاریخ وصل آن مه دین | ایضاً | صاحب شرع خواند روح امین

تاریخ رحلت شیخ حمید الدین ناگوری رح

سنه ۶۷۳ه
آن حمید الدین که در احیای دین | | بود از تن جان عالم بیگمان
واصل حق گشت و شد تاریخ وصل | ایضاً | رونق افزای جنان جان جهان
حمید الدین محمود دو عالم | | بجنت چون ز فیض رحمت آمد
سن ترحیل آن شیخ نکوکار | | حمید الدین حمید جنت آمد

تاریخ رحلت قاضی ناصر الدین صاحب تفسیر بیضاوی رح

سنه ۶۹۱ه
قاضی بیضا چو در ایوان خلد | | با هزاران عز و تمکین آمده
گفت رضوان بهر تاریخ وصال | | ناصر الدین عالم دین آمده
چون رفعت زد بهر ناصر الدین ناگاه | ایضاً | گشتند بماتمش ز ماهی تا ماه

	تاریخ وصال گفت ماتم زده		ای وای مفسر گرامی آه آه ۶۹۱ھ
	تاریخ رحلت حضرت مصلح الدین سعدی شیرازی رحمه الله		
سنه ۶۹۱ھ	در خلد یافت بلبل شیراز آشیان		آمد بباغ دهر بهجرش خزان غم
	جستم چو سال رحلت آن بلبل جنان		رضوان ز خلد گفت گل گلشن ارم ۶۹۱ھ
	سال وصل سعدی شیرین زبان	ایضاً	عارف حق واصل جانان بخوان ۶۹۱ھ
	پیشوای شعرا رفت چو از دار فنا	ایضاً	یافتم سال وصالش ز مطاع شعرا ۶۹۱ھ
	در بندگی خدا چو جان داد	ایضاً	سعدی بجنان مکان بیاراست
	تاریخ وصال شیخ عابد		از بندگی خدا هویداست ۶۹۱ھ
	تاریخ رحلت ابو علی شاه شرف الدین قلندر رحمه الله		
سنه ۷۲۴ھ	آئینهٔ انوار خدا شیخ قلندر		روشن دل و صافی گهر و پاک سرشت
	دیدند عیان چهرهٔ تاریخ وصالش		صاحب نظران جمله ز آئینهٔ رحمت ۷۲۴ھ
	سال وصل فخر آن همت است	ایضاً	زیب مینو شرف ایجاد ست
	باوج جنت شرف فراشد چو بو علی عارف نکوخو	ایضاً	دلم بتاریخ وصل گفتا شرف ده اوج زیب مینو ۷۲۴ھ
	تاریخ رحلت حضرت نظام الدین اولیا رحمه الله		
سنه ۷۲۵ھ	عارف ناصح نظام الاولیا قطب زمان		چو پی سال رحلتش از نام شه هندوستان ۷۲۵ھ
	باز میپرسی اگر از سال تاریخ وصال		امجد اقطاب جنت هادی کامل بخوان ۷۲۵ھ
	سن رحلت آن ولی زمان	ایضاً	بخوان قطب ابدال هندوستان ۷۲۵ھ
	تاریخ رحلت حضرت امیر خسرو رحمة الله علیه		
سنه ۷۲۵ھ	رفت ازین دار فنا سوی خلد		عارف دین خسرو نیکو شیم
	گفت بتاریخ وصالش دلم		صاحب اسلام امیر ارم ۷۲۵ھ
	هر بتاریخ وصال خسرو ملک هدا	ایضاً	عارف حق واصل الهی آمد از گردون ندا ۷۲۵ھ

سال وصل جنیدِ عالی نسب — ایضاً — واصل الحق عارفِ والا حسب
سال وصلِ آن امیرِ شاعران کامیاب — ایضاً — از وصالِ شاعرِ آگاه یابی در حساب

تاریخ رحلت حضرت امام یافعی قطب مکه رح

۷۶۸ھ

قطب مکه چو ز دارِ فانی — آمده واصل خلدِ اعظم
سالِ ترحیلِ وی از روی حسنا — قطبِ دین واصل جنت گفتم
سال وصل آن امامِ روزگار — ایضاً — از امینِ خلد آمد آشکار
تاریخ وصل امجد اقطابِ روزگار — ایضاً — از امجدِ بهشت عیانست و آشکار

تاریخ رحلت حضرت نصیر الدین چراغ دهلی رحمة الله علیه

۷۵۷ھ

دولتِ عمر ابد چون یافت در دار القرار — آن نصیر الدین چراغِ دهلی از فضلِ احد
بودم اندر جستجو ناگاه چون کردم حساب — سالِ وصلش یافتم از دولتِ عمرِ ابد
آن شمعِ دین که برگلِ رخسار روشنش — ایضاً — پروانه وار گشت فدا بلبلِ بهشت
بشگفت غنچهٔ دلِ مدحت چو یافته — تاریخ رحلتش سوی جنت گلِ بهشت
گشت تاریخِ وصالِ قطبِ عرفان دائره — ایضاً — شمعِ محرابِ بلندی شمعِ بزمِ ناصره

تاریخ رحلت حضرت مخدوم جهانیان جهان گشت شاه جلال بخاری

۷۸۵ھ

جلال بخاری مه اوجِ دین — که بود دست مخدوم اهلِ جهان
پی سال ترحیل آن قطبِ حق — بخوان ماه دین قطب جنت مکان
بسوی جنان شد ولی خدا — ایضاً — بتاریخ گفتم صفیِ خدا
چو جستم ز تاریخ وصلش نشان — ایضاً — فلک گفت مخدوم اهلِ جهان

تاریخ رحلت حضرت خواجه حافظ شمس الدین محمد شیرازی

۷۹۱ھ

حافظِ نامدار شمس الدین — گشت چون داخل بهشت برین
بهر سالِ وصالِ آن ذی جاه — گفت دل نامدار شمس الدین

زمرگ حافظ خوشخو بے خوشخوان	ایضاً	ولا تاریخ جوے از مشق قرآن
گفت دل تاریخ وصل شمس دین	ایضاً	زیب عالم زیب فردوس برین
سال ترحیل حافظ خوشخوان	ایضاً	شد هویدا از دولت قرآن
باز تاریخ گفت عمنر دهٔ		حیف هی هایی قاری قرآن
امین علم شمس الدین محمد	ایضاً	چو در دستش کلید جنت آمد
پی تاریخ رحلتش گفت هاتف		کلید علم شمس الدین محمد
بجو تاریخ آن علامه دین	ایضاً	ز علم دین شمس الدین محمد
بتاریخ وصالش باز گفتم		کفیل دین شمس الدین محمد
بهر تاریخ وصال حافظ غیب اللسان	ایضاً	گفت روح القدس آه ای عالم شیرین بیان

تاریخ رحلت سید الطریقه حضرت خواجه بهاء الدین نقشبند رح

۷۹۱ھ

ز دنیا چو شد خواجه نقشبند		بشد تکیه خلد بایاد حق
بتاریخ ترحیل آن شیخ دین		بگفتا دلم خواجه سجاد حق
رفت چون شیخ بخلد اعظم	ایضاً	والی دولت سرمد گفتم
ز فیض مقدم غوث زمان بهاء الدین	ایضاً	فزود رونق جاه و جلال اوج بهشت
بسال رحلت آن فخر عارفان جهان		بگفت ملهم غیبی جمال اوج بهشت
چون بهاء الدین بصد ربزم جنت شد مکین	ایضاً	گفت هاتف قطب زیب بزم فردوس برین

تاریخ رحلت خسرو صاحب قران حضرت امیر تیمور گورکانی

باقبال خود بسوے جنان		چو شد شاه تیمور صاحب قران
بتاریخ شعار او گفت دل		بشد شاه وهاج سوی جنان
اگر بایدت سے ز تاریخ او		بخوان شاه امجاد صاحب قران
سن رحلتش از شهنشاه قوم		اگر بشمری بعد ازو گردد عیان

سال وصل آن امیر نامدار — ایضاً — آمد از اعداد صاحب اقتدار

تاریخ رحلت حضرت شیخ محمد مغربی رحمہ اللہ

سنہ ۸۲۰ھ
قطب عالم یعنی شیخ مغربی — کرد چون در روضۂ رضوان مقام
گفت مدحت بہر سال رحلتش — قطب نیکان وارد دار السلام ۸۲۰
ایضاً
شیخ مغرب چو بجنت آمد — گفت دل واصل رحمت آمد ۸۲۰
صوفی خلد و نکو طالع خلد — در شمار سن رحلت آمد
ایضاً
شد شیخ چو فائز بوصال چمن خلد ۸۲۰ — فرمود فلک زیب جمال چمن خلد ۸۲۰
فوز چمن خلد و نزول چمن خلد ۸۲۰ — داده خبر از سال وصال چمن خلد

تاریخ رحلت حضرت شاہ بندہ نواز سید محمد چشتی گیسو دراز رح

سنہ ۸۲۵ھ
یافت تاریخ وصال آن شہ بندہ نواز — دل ز ہجر واصل حق سید گیسو دراز ۸۲۵
ایضا
سن رحلت سید اہل چشت — فلک گفت بر خوان فصیح بہشت ۸۲۵ھ

تاریخ رحلت حضرت خواجہ حسن عطار رح

سنہ ۸۲۶ھ
ولی رہنما ہمنام شبیر — سوی فردوس از دنیا روان شد
پی تاریخ نقاشش گفت مدحت — ولی رہنما سوی جنان شد ۸۲۶

تاریخ رحلت حضرت بدیع الدین شاہ مدار رح

سنہ ۸۴۰ھ
شاہ مدار قطب زمانہ بدیع دین ہا — بسپرد جان بخالق و شد واصل بہشت
تاریخ وصل آن شہ اقطاب روزگار — فرمود ہاتفی بدلم قابل بہشت ۸۴۰
ایضاً
ہست سال وصل آن جنت مکان — زیب فردوس برین قطب زمان ۸۴۰

تاریخ قدوم میمنت لزوم رئیس العارفین قطب الواصلین
حضرت شاہ جلال مجرد یمنی رحمہ اللہ بہ شہر سلہٹ

ق
چو از ملکِ عرب آن شاه اسلام ... که بوده همرکابش برکت و خیر
ملک خوی شهی صاحب جلالی ... که کردی موکبش در لامکان سیر
بسلهٹ آمد از زور اسلام ... رهاند این خطه را از فتنهٔ غیر
بجای کفر روشن گشت اسلام ... بنا شد مسجد اندر موقعِ دیر
چو آمد آن سببِ صد خیر و برکت ... بخوان سالِ قدومش موجبِ خیر

ایضاً
چو از قدومش یافت سلهٹ ضیا ... عیان گشت سالش ز نور خدا

ایضاً
بسلهٹ چو از بهر احیای دین ... ولی فلک اقتدار آمده
فلک گفت تاریخ سالِ قدوم ... که مقبول پروردگار آمده

تاریخ رحلت جامع الحسنات مولانا سید ابو عبد اللہ بن سلیمان الجزولی مصنف دلائل الخیرات

سن وصالِ آن قطب قدسی لباس ... دلم یافت از عارفِ حق شناس

قطعهٔ تاریخی

زیب انجمن بهشت

ایضاً
رفت آن قطب زمان چون بسوی باغ ارم ... سالِ منزل [illegible] گفت دلم
شه عارفان قطب جنت مکان ... چو فرمود رحلت بسوی جنان
بگفتا بتاریخ رحیل او ... ملک از فلک شاه جنت مکان

تاریخ رحلت حضرت رئیس العارفین شاه جلال مجرد یمنی رحمة اللہ علیہ

بسلطنت سبز شد چون گشت اسلام ... ز فیض آن ولی پاک مرتاض
شد او خود فیضیاب از وصل یزدان ... بتاریخیکه دارد لفظ فیاض

ایضاً
حسرت افزای ارم آمده چون شاه جلال ... احترام ارم آمد سن تاریخ وصال

ایضاً
بر رونق افزود جنان چون گشت آن غوث زمان ... فیضیاب از صحبتش گشتند یکسر قدسیان

بهر تاریخ وصال آن مه اوج هدا ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ انجمن افروز جنت گفت رضوان جنان

سن وصل آن غوث قدسی سرشت ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ بجوی از جلال مکین بهشت

مقیم ارم شد چو آن ذو الکرم ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ شده سال آن مستقیم ارم

تاریخ رحلت حضرت خواجه ناصر الدین عبید الله احرار رحمة الله علیه

سنہ ۸۹۶ھ

خواجهٔ عارفان عبید الله ‌ ‌ ‌ بود بیشک ولی کامل حق

سال وصلش ملک بگوش دلم ‌ ‌ ‌ گفت خواجه ولی واصل حق ۸۹۶ھ

سن رحلت آن مه اوج دین ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ چو جوئی بیابی ز خلد برین ۸۹۶ھ

سن وصل آن آشنای خدا ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ بخوان ناصر الدین حق آشنا ۸۹۶ھ

بسال ترحیل آن خدا آگاه ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ هست قدسی صفت عبید الله ۸۹۶ھ

تاریخ رحلت حضرت مولانا عبد الرحمن جامی رحمة الله علیه

سنہ ۸۹۹ھ

شیخ علامه مولوی جامی ‌ ‌ ‌ قطب دین بود عارف نامی

گفت تاریخ رحلتش مه جنت ‌ ‌ ‌ عمدهٔ خلد مولوی جامی ۸۹۹ھ

سخندان حق آگه شیخ جامی ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ چو اندر بزم جنت یافته ره

برای یادگار سال وصلش ‌ ‌ ‌ دلم گفتا سخندان حق آگه ۸۹۹ھ

تاریخ رحلت حضرت مولانا حسین واعظ کاشفی رحمه الله

سنہ ۹۱۰ھ

کوکب چرخ فضل شیخ حسین ‌ ‌ ‌ سوی فردوس کرد چون رحلت

بهر تاریخ رحلتش گفتم ‌ ‌ ‌ کوکب جاه گلشن جنت ۹۱۰ھ

باز خواندم برای سال وصال ‌ ‌ ‌ هادی فیض و شاه عصمت ۹۱۰ھ

صاحب فضل بود شیخ ازان ‌ ‌ ‌ فضل و شیخ آمده سن رحلت ۹۱۰ھ

رفت حسین واعظ چون سوی باغ جنت ‌ ‌ ‌ ایضاً ‌ ‌ ‌ تاریخ وصل گفتم امیدوار رحمت ۹۱۰ھ

تاریخ رحلت مولانا آصفی رحمه الله

سنه ۹۲۶ھ [illegible]	شد بجنان آصفیِ خوش سیر خامهٔ مدحت سنِ وصلش نوشت ولا آصفی شد بسوی بهشت	ایضاً	اہل دلِ پاک زکی و صفی زیب دهِ اوجِ بهشت آصفی ۹۲۶ھ بخوان سالِ وصلِ آبروی بهشت ۹۲۶ھ
	تاریخ وفات مولانا عبد اللہ ہاتفی رح		
سنه ۹۲۷ھ	ز فضل خدا گشت چون کامیاب بتاریخ ترحیل او ہاتفی		زعیش و نعیمِ ارم ہاتفی بگفتا مقیمِ ارم ہاتفی ۹۲۷ھ
	تاریخ وفات نصیر الدین ہمایون شاہ دہلی رح		
سنه ۹۶۳ھ	نصیر الدین ہمایون شاہ دہلی پی تاریخ شنقارش دلم گفت		چو واصل شد بقربِ حیِّ بیچون شہی نامی نصیر الدین ہمایون ۹۶۳ھ
	تاریخ رحلت حضرت محمد غوث گوالیاری		
سنه ۹۷۰ھ	قطب دنیا و دین محمد غوث بهر تاریخ رحلتش گفتم		چون بباغ بهشت داخل شد سو بہی جنت ولی کامل شد ۹۷۰ھ
	تاریخ وفات شیخ علی متقی گجراتی رحمه اللہ		
سنه ۹۷۵ھ	ببزمِ قدسیان چون گشت واصل بتاریخ وصالش گفت مدحت سال ترحیل علی متقی	ایضاً	علیِ متقی قطبِ خدا رس علیِ متقی قطبِ مقدس ۹۷۵ھ افسر خلد ست ای مردِ تقی ۹۷۵ھ
	تاریخ رحلت حضرت خواجہ باقی باللہ رحمة اللہ علیہ		
سنه ۱۰۱۲ھ	چون ازین شاہرہِ تنگ شده اوج گرای رہنمای ازلش برد بجولانگہ خلد آن شاه اولیا که گرفته ره بهشت سال ترحیل خواجه قلب حزین	ایضاً ایضاً	مرکبِ کوکبهٔ خواجهٔ باقی باللہ جوی تاریخ هم از خلد برین جولانگاه ۱۰۱۲ھ تاریخ انتقال وی آمد شه بهشت ۱۰۱۲ھ یافت انو پاسبان خلد برین ۱۰۱۲ھ

تاریخ رحلت جنت آرامگاه جلال الدین محمد اکبر شاه دہلی رحمہ اللہ

سنه ۱۰۱۴ھ	از صدای غم جہان پر شور شد		رفت از دنیا چو اکبر پادشاه
	گفت ہاتف چشم عالم کور شد ۱۰۱۴ھ		بسکه در ماتم جہانی خون گریست
	شده سال وصلش وقار بہشت ۱۰۱۴ھ	ایضاً	ذ اکبر فزود افتخار بہشت
	مردم دیده بہشت بخوان ۱۰۱۴ھ	ایضاً	بهر تاریخ آن شه دوران

تاریخ رحلت حضرت شیخ احمد سرہندی مجدد الف ثانی رح

سنه ۱۰۳۵ھ	چو زین دنیای دون سوی جنان شد		امام الف ثانی شیخ احمد
	مجدد ہمنشین قدسیان شد ۱۰۳۵ھ		بتاریخ وصالش گفت مدحت
	دلم گفتا مجدد شیخ پاکان ۱۰۳۵ھ	ایضاً	سن رحیل شیخ اہل عرفان

تاریخ وفات سلطان نور الدین محمد جہانگیر پادشاه دہلی

سنه ۱۰۳۷ھ	بود چون خورشید در عالم جہانگیر زمان		شاه نور الدین محمد خسرو ہندوستان
	آفتاب صبح جنت گشت تاریخش عیان ۱۰۳۷ھ		شمع ایمانش چو روشن کرد جایش در جنان
	از سر این بہشت عیان چشم نکته بین ۱۰۳۷ھ	ایضاً	دید پست سال رحلت شاه ارم نشین

تاریخ رحلت حضرت مولانا شاہباز بہاگلپوری رحمہ اللہ

سنه ۱۰۵۰ھ	خاک بہاگلپور گشته تابناک		مولوی شہباز کز انوار او
	طائر روح کریم او ز خاک		کرد چون پرواز بسوی لامکان
	گفت فردوس آشیان شہباز پاک ۱۰۵۰ھ		طوطی طبعم بتاریخ وصال
	پدید آمد از صدر بزم بہشت ۱۰۵۰ھ	ایضاً	سن وصل شہباز فرخ سرشت
	سال وصلش آمده فرخنده نابل ۱۰۵۰ھ	ایضاً	بود چون فرخنده فال آن باکمال
	شہباز زیب جاه بہشت آمده ندا ۱۰۵۰ھ	ایضاً	از بہر سال رحلتش از غیب بر ملا

تاریخ رحلت حضرت شیخ عبد الحق محدث دہلوی رح

[illegible]	چو از حکم خدای دوجهان شد		جنان آرامگاهِ شیخ دہلی
	سنِ ترحیل آن شیخ معزز		بجوئی از عز و جاهِ شیخ دہلی
	سال فوتِ آن امامِ معنوی	ایضاً	یافتم از سوگ شیخ دہلوی ۱۰۵۲ھ
	سال وصل شیخ دہلی گو میست گر بشنوی	ایضاً	پاکدامن قطب عبدالحق محدث دہلوی ۱۰۵۲ھ
		دیگر باختلاف روایت	
سنه ۱۰۵۲ھ باختلاف روایت	بفرقِ شیخ عبدالحق نہادند		چو تاجِ رحمتِ حق وقت رحلت
	بچشمِ نکته بین آمد نمایان		سن ترحیل وی از تاج رحمت ۱۰۵۲ھ
	سال ترحیل شیخ پاک نہاد	ایضاً	دل من گفت شیخ نیک نژاد ۱۰۵۲ھ
		تاریخ وفات ابوطالب کلیم ہمدانی رحمۃ اللہ علیہ	
سنه ۱۰۶۱ھ	کلیم سخن سنج والا گہر		چو آمد بایوان خلد النعیم
	بتاریخ ترحیلش از باب خلد		ملک گفت آمد سخنور کلیم ۱۰۶۱ھ
	رفت از دہر شاعرِ نامی	ایضاً	ہست از فوت او جہان یتیم
	بہر تاریخ مرگ او مدحت		گفت شاعر نماند در عالم ۱۰۶۱ھ
		تاریخ وفات مولوی عبدالحکیم سیالکوٹی رحمۃ اللہ علیہ	
سنه ۱۰۶۷ھ	شد چو محمود دہر عالم دین		شیخ عبدالحکیم داخل خلد
	ملہمِ غیب سال ترحیلش		گفت محمود دہر واصل خلد ۱۰۶۷ھ
	بہر سال وصل آن نیکو شیم	ایضاً	گفت دل سرو گلستان ارم ۱۰۶۷ھ
		تاریخ وفات شاہزادہ محمد داراشکوہ رح	
سنه ۱۰۶۹ھ	ظلِ حق شاہزادہ عالم		واصل قرب قادر مطلق
	سال ترحیل آن معلی جاه		ہاتفِ غیب گفت ظلِ الحق ۱۰۶۹ھ
	بہر سال وصل آن نیکو سرشت	ایضاً	گفت مدحت صدر ایوانِ بہشت ۱۰۶۹ھ

تاریخ رحلت شاہ جنت آرامگاہ حضرت شاہجہان بادشاہ دہلی رح

۱۰۷۶ه
تا کوکبۂ حسن عمل شد سوے جنت ۔ آن خسرو مشہور بفرخندہ سرشتی
تاریخ سفر کردن شاہنشہ دہلی ۔ دریافتم از کوکبۂ شاہ بہشتی ۱۰۷۶ه

ایضاً

شد بناز و نعمت اندر باغ خلد ۔ کامیاب آن خسرو ہندوستان
گفت مدحت بہر تاریخ وصال ۔ تا زیور وارم شاہ جہان ۱۰۷۶ه

فقرۂ تاریخی

شاہ جنت آرامگاہ دہلی ۱۰۷۶ه

تاریخ رحلت حضرت شیخ معصوم سرہندی رح

۱۰۷۹ه
شیخ معصوم آن ولی پاکدامن نیکنہان ۔ شد بہوم قدسیان بشکستہ بند آب و گل
خواست چون مدحت پی تاریخ وصلش ہمچے ۔ عارف معصوم زیب اوج جنت گفت دل ۱۰۷۹ه

تاریخ وفات ناصر علی سرہندی رح

۱۱۰۹ه
شد دل اہل جہان در تعزیت ۔ دردمند از حسرت ناصر علی
گفت سال فوت او قلب حزین ۔ آہ آہ از رحلت ناصر علی ۱۱۰۹ه

تاریخ رحلت شاہ اورنگ زیب عالمگیر غازی شاہ دہلی

۱۱۱۸ه
تخت و افسر بجا بے ماند نماند ۔ حیف در دہر شاہ خوش تقدیر
۱۱۱۸ه
پے تاریخ گفت دل کہ نماند ۔ شاہ اورنگ زیب عالمگیر ۱۱۱۸ه

ایضاً

شاہ عالمگیر آن سلطان ہند ۔ شد بہ بزم خلد چون رونق فزا
تہنیت خوان قدوم او شدند ۔ ساکنان عالم نور و ضیا
از جنان رضوان بسال رحلتش ۔ گفت سلطان بہشتی مرحبا ۱۱۱۸ه

ایضاً

بہر تاریخ شاہ عالمگیر ۔ وخل الجنة بیاد بگیر ۱۱۱۸ه

تاریخ رحلت حضرت میرزا مظہر جانجانان شہید رحمۃ اللہ علیہ

۱۱۹۵ھ

ولیِ خدا مظہرِ پاکباز
سنِ وصل آن عارف نامور
سالکِ راہِ وفا مظہرِ صدق و صفا
گفت بصد درد و غم سال وصالش دلم
سنِ رحلتِ آن شہیدِ سعید

ایضاً

چو شد بہرہ ور از نعیم بہشت
بخوان نام آور مقیم بہشت
۱۱۹۵ھ

ایضاً

بست بقربِ خدا رخت سفر زین جہان
سالکِ عالی مکان رفت بسوی جنان
۱۱۹۵ھ
بخوان جانِ جانان بہشتی شہید
۱۱۹۵ھ

تاریخ وفات مرزا محمد رفیع سودا

۱۱۹۵ھ

چو سودای شیرین زبان زین جہان
سنِ وصل آن شاعرِ نامور
زہی سخنور روشن کلام سودا انام
برای سال وصالش چو شد خیال رسید

ایضاً

روان شد چو بلبل بہ بستان خلد
ولم یافتہ در گلستان خلد
۱۱۹۵ھ
کہ بہ فروغ شد از طبع وی جہان سخن
زہی سخنور انور ندارد چرخ کہن
۱۱۹۵ھ

تاریخ رحلت حضرت خواجہ میر درد دہلوی رحمہ اللہ

۱۱۹۹ھ

خواجہ نیکو شمائل میر درد
بہر تاریخ وصالش گفت دل

درد و عالم بود ذی شان یگان
دفن شد زیر زمین با عز و شان
۱۱۹۹ھ

تاریخ وفات مرزا جعفر علی حسرت رحمہ اللہ

۱۲۰۰ھ

خاطرِ اہل جہان شد غمگین ز
مدحت خستہ بتاریخ بخواند.

از غمِ رحلت جعفر علی
نوحۂ حسرت جعفر علی
۱۲۰۰ھ

تاریخ رحلت حضرت قطب العارفین شاہ نوری مرحوم سجادہ نشین دائرۂ مغ بازار ڈھاکہ

۱۲۰۰ھ

گشت چون نوری قدسی سیرت
خواند تاریخ وصالش مدحت

واصلِ حضرت پاک داور
واصلِ رحمت رب اکبر
۱۲۰۰ھ

طائر روح قدسی نوری ایضاً یافت چون جای در نشیمن خلد
بهر تاریخ رحلتش زجهان گفت دل عندلیب گلشن خلد ۱۲۰۰ھ
نوری چو جان بدرگه حق کرد ارمغان ایضاً از تحفهٔ بهشت شده سال آن عیان ۱۲۰۰ھ

تاریخ رحلت شاه قدرت الله مرحوم دهلوی

۱۲۰۵ھ ولی خدا قدرتِ دهلوی چو شد جلوه فرمای بامِ بهشت
زتاریخ وصلش چو جویی خبر بگو رونق افزای بامِ بهشت ۱۲۰۵ھ

تاریخ رحلت حضرت صوفی محمد دائم مرحوم بزرگ سجاده نشین دائرهٔ اعظم پورهٔ ڈهاکه

۱۲۱۴ھ سن رحلتِ آن مه اوجِ دین فلک گفت مهر بهشت برین ۱۲۱۴ھ
سن وصل آن شیخ والامراتب ایضاً عیان گشت از شیخ عالی مناقب ۱۲۱۴ھ
بسال غم شیخ رشک ملک ایضاً ندا داد هاتف وحیع از فلک ۱۲۱۴ھ

تاریخ وفات مولوی محمد رفیع مرحوم جد دوم مصنف باشندهٔ ضلع سلهٹ

۱۲۱۷ھ آن رفیع العصر والا منزلت وارد ایوانِ عالیشانِ خلد
از پی تاریخ سالِ رحلتش گفت دل شد وارد ایوان خلد ۱۲۱۷ھ
محمد رفیعِ رفیع المکان ایضاً طلب کرد چون راحتِ جاودان
ز دنیای دون بست رختِ سفر شده رهگرا سوے باغِ جنان
پی سال ترحیل او گفت دل طلبگار جنت رفیع المکان ۱۲۱۷ھ

تاریخ رحلت مولانا عبد العلی بحر العلوم لکهنوی رحمه الله

۱۲۲۵ھ
بداغ دوریِ عبد العلی شد
برون آورد تاریخ وصالش
بهر تاریخ سن رحلت آن شیخ زمان

ایضاً

جهان را چاک دامانِ صبوری
دل ابجد شمار از داغ دوری ۱۲۲۵ھ
کوچ علامهٔ احکام شریعت برخوان ۱۲۲۵ھ

تاریخ رحلت قطب زمان حضرت مولانا محمد عظیم
قدس سره العزیز باشندهٔ پھولباڑی عم جد حقیقی مصنف

۱۲۲۶ھ
چو خورد آن گلِ بوستانِ کمال
براز نعمتِ جاودانِ بهشت
سن وصل آن گلشنِ عز و شان
برون آمد از بوستانِ بهشت ۱۲۲۶ھ
سال وصلِ آن گل بستان فروزِ باغ دین
ایضاً دیده چشم نکته بین در نرگس خلدِ برین ۱۲۲۶ھ
پی تاریخ وصل آن ولی اکرم و اعظم
ایضاً ولی الله کامل و اصل خلد برین گفتم ۱۲۲۶ھ
سن وصل آن قطب صاحب کمالی
ایضاً ملک گفت قطب عظیم الجلال ۱۲۲۶ھ
بهر تاریخ آن ستوده شیم
ایضاً ضاعف الله اجره خواندم ۱۲۲۶ھ
سال ترحیل آن ولی کریم
ایضاً گفت دل گلبن جنان عظیم ۱۲۲۶ھ

تاریخ رحلت حضرت شاه صوفی احمد الله مرحوم
سجاده نشین دائرهٔ اعظم پورهٔ ڈھاکه

۱۲۳۰ھ
با یوانِ مسیحا آن مه دین
چو گشته جلوه گر با روی لامع
ز سال رحلتش جستم چو تاریخ
فلک گفتا بن خورشید طالع ۱۲۳۰ھ
سن وصل آن قطب فرخ سرشت
ایضاً دلم گفت عمر و روانِ بهشت ۱۲۳۰ھ

تاریخ رحلت مولانا شاه عبد العزیز محدث دهلوی رحمه الله

۱۲۳۹ھ
قطب حق عبد العزیز دهلوی
عارف و علامهٔ دینِ مبین

بهر تاریخ وصالش گفت دل — قطب نامی ساکن خلد برین ۱۲۳۹ھ

ایضاً

شه عبد العزیز آن قطب دهلی — که بوده عارف حق از کماهی
بتاریخ وصالش گفت مدحت — بجنت رفت محبوب الٰهی ۱۲۳۹ھ

تاریخ رحلت حضرت شاه ابو سعید مجددی رح

۱۲۵۰ھ بسوی بزم قدس از شوق دیدار — روان شد بوسعید پاک کردار
چو پرسیدم ز سال رحلت او — مکرر گفت هاتف شوق دیدار ۱۲۵۰ھ

ایضاً

شد بتاریخ آن ولی زمان — نعمت بیزوال خلد عیان ۱۲۵۰ھ

فقرهٔ نثر تاریخی

شمع مجلس بهشت ۱۲۵۰

تاریخ رحلت حضرت صوفی شاه نقیت الله مرحوم سجاده نشین دائرهٔ ڈهاکه

۱۲۵۳ھ ز نیجهان باشوکت حسن عمل — گشت چون صوفی نقیت الله روان
گفت دل تاریخ سال رحلتش — با همه توقیر شد سوی جنان ۱۲۵۳ھ

ایضاً

سال ترحیل آن ولی زمان — مدحتا رحمت خدا برخوان ۱۲۵۳ھ

تاریخ وفات امام بخش ناسخ لکهنوی

۱۲۵۴ھ حیف کان ناسخ بلند خیال — گنج آسا بزیر خاک نهفت
بهر تاریخ رحلتش مدحت — بود ناسخ بلند همت گفت ۱۲۵۴ھ

ایضاً

سال فوت ناسخ آن یکتای فن — یافتم در وسعت آباد سخن ۱۲۵۴ھ

ایضاً

سال ترحیل آن امام سخن — یافت از مرشد سخن دل [illegible] ۱۲۵۴ھ

تاریخ رحلت مولانا محمد اسحاق دهلوی مهاجر

۱۲۶۲ھ آن فخر زمان مولوی اسحاق مهاجر — چون واصل حق گشت و سوی باغ جنان رفت
فرمود بتاریخ وصالش ملک از غیب — ای آه که از روی زمین قطب زمان رفت ۱۲۶۲ھ

تاریخ وفات مولوی حافظ حاجی احمد کبیر مرحوم مجددی امین مدرسهٔ کلکته

سنه ۱۲۶۵ه

حافظ قرآن و حاجی مولوی احمد کبیر		آنکه در علم و هنر میداشت عالی دستگاه
سوی جنت رفت و گفتا سال وصلش هاتفی		شد بهار افزای بستان جنان بازیب و جاه ۱۲۶۵ه
سال فوتش ای غریق لجهٔ درد و الم	ایضاً	طبع غواصم برون آورد از دریای غم ۱۲۶۵ه

تاریخ رحلت مولوی رشید الدین احمد مرحوم متوطن سلهت عم مصنف

سنه ۱۲۷۰ه

چو فرمود رحلت ز دنیای دون		سوی خلد آن صاحب جاه و دین
سن رحلت او پدیدار شد		ز سرمایهٔ ناز خلد برین ۱۲۷۰ه
سال ترحیل عم نیک سرشت	ایضاً	گفت هاتف گل بستان بهشت ۱۲۷۰ه
بهر سال رحلت آن صاحب توقیر و شان	ایضاً	صاحب توقیر جنت گفت رضوان جنان ۱۲۷۰ه

تاریخ وفات شیخ محمد ابراهیم ذوق دهلوی

سنه ۱۲۷۱ه

سن وصل ذوق آن سخن سنج شیرین		بجو مدحتا از مضامین رنگین ۱۲۷۱ه
ذوق شیرین سخن آن شاعر مشهور دیار	ایضاً	از جهان کرد سفر در سن شیرین گفتار ۱۲۷۱ه

تاریخ رحلت حضرت صوفی شاه عبد القادر مرحوم متوطن پهلباری

سنه ۱۲۷۵ه

قطب سلهٹ سمی حضرت غوث		شد بقصر جنان ز روی زمین
بهر تاریخ رحلتش خواندم		قطب دین ساکن بهشت برین ۱۲۷۵ه
آن شمع بزم عرفان در خلد کرد منزل	ایضاً	برخوان بسال وصلش شمع بهشت محفل ۱۲۷۵ه

تاریخ رحلت حضرت شاه تراب علی مرحوم سجاده نشین کاکوری

سنه ۱۲۷۵ه

تاریخ وصل شاه تراب فرشته خوی		از مرقد ولی خدای کریم جوی ۱۲۷۵ه
چون نمود رحلت ز دنیا تراب	ایضاً	سوی خلد آن شاه جنت نشین

بتاریخ ترحیل آن قطب حق — فلک گفت شاہ بہشت برین ۱۲۷۰ھ

تاریخ رحلت صوفی حاجی نور محمد مرحوم متوطن چاٹگام مقیم کلکته

سنه ۱۲۷۵ھ

سن رحلت صوفی رہنما — ولم یافته از خلیل خدا ۱۲۷۵ھ

ایضاً

گشت از نور محمد چون فروغ آگین جنان — نور اوج جنت روشن نوشتم سال آن ۱۲۷۵ھ

تاریخ رحلت حضرت شاہ صوفی وجه الله مرحوم سجاده نشین دائره دهاکه

سنه ۱۲۷۸ھ

به بیت الله چون شد واصل حق — جناب شاہ وجه الله ذی شان

مکان آراست با صد رونق و فر — ز بہر مسکنش در خلد رضوان

چو رفت آن ماه دین از دهر خلقے — بداغ ہجر او شد سینه بریان

بمن گفتا بتاریخ وصالش — دل مہجور آه از داغ ہجران

ایضاً

بهر تاریخ وصال آنشہ میمون لقا — شاہ وجه الله فرخ پی ۱۲۷۸ھ زچرخ آمد ندا

ایضاً

بهر سال وصل آن قطب زمان — مستحق رحمت ایزد ۱۲۷۸ھ بخوان

تاریخ رحلت حضرت صوفی مولانا محمد اسرائیل مرحوم متوطن پهولباڑی برادر عمزاد جد مصنف

سنه ۱۲۸۱ھ

شاہ اسرائیل آن قطب زمان — عارف حق عالم والاتبار

در جنان شد فائز عیش ابد — رفت چون زین عالم ناپایدار

بهر سال وصل او گفتا سروش — شد بجنت عابد پرہیزگار ۱۲۸۱ھ

ایضاً

سن ترحیل آن شیخ نکوکار — برآید از شمار اسم غفار ۱۲۸۱ھ

ایضاً

سال وصل آن ولی نامدار — یافتم از رحمت پروردگار ۱۲۸۱ھ

ایضاً

بهر سال وصل آن شیخ زمان — از جہان شد شیخ ۱۲۸۱ھ گفتا آسمان

ایضاً

بتاریخ آن شیخ جنت نشین — بخوان کامران بہشت برین ۱۲۸۱ھ

تاریخ وفات مولوی نصیر الدین حیدر مرحوم منصف سلهٹ صاحب سالهٔ سہیل یمن

سنہ ۱۲۸۳ھ

بفضل حق نصیر الدین حیدر | چو با صد کامرانی در جنان شد
ملک فرمود در تاریخ وصلش | نصیر الدین حیدر کامران شد ۱۲۸۳ھ

ایضاً

نصیر الدین حیدر عالم دین | که بر خلق ست ظاهر پاک گاهش
اگر پرسی ز تاریخ وصالش | بگو بادا بهشت آرام گاهش ۱۲۸۳ھ

تاریخ رحلت والدین ماجدینم رحمهما الله تعالے

سنہ ۱۲۹۴ھ

والدینم چو از جهان رفتند | گرد غم دهر بر سر افشاندم
داغ بر دل ز دین بنیج سرا | از غم مادر و پدر ماندم
بهر تاریخ دین غم جانکاه | های داغ دل و جگر خواندم ۱۲۹۴ھ

ایضاً

فرقت والدین ... هجوم رنج و هم | گفت مدحت از پی تاریخ های درد و غم ۱۲۹۴ھ

ایضاً

پی تاریخ این ماتم رسیده | دل بسال از غم مادر کشیده ۱۲۹۴ھ

ایضاً

یافتند از مراسم بازی | والدینم چو جا بکوی بهشت ۱۲۹۴ھ
باد از غیب گفت تاریخ | والدینم شدند سوی بهشت ۱۲۹۴

ایضاً

والدینم چون زدند از زندگی تکبیر چار | گشت تاریخ بیشمار ۱۲۹۴ھ چار سو با من دو چار
بهر تاریخ مصیبت شد رقم ترتیب وار | چار و ضعف چار و نصف چار و ضعف نصف چار

ایضاً

۱۰۰۰ غم و رنج بدا چون بیشتر شد | نگار از نیش او جان و جگر شد
۲۰۰ رفو از دهر ممکن نیست دیگر | دل من چاک از فوت پدر شد
چو من حرف سر این چار مصرع | شمردم سال ماتم جلوه گر شد ۱۲۹۴ھ

ایضاً بقاعدهٔ کلیه

سال وصل والدینم ای سخن پرور کنون — گیت تا سازی از لفظیکه تو خواهی برون
بشمر اول لفظ و اندر چار آنرا ضرب کن — پس بیفزا یک عدد بر ماحصل ای ذو فنون
باز آنرا ضرب کن بر ده پس آنگه طرح ساده — بست بست آنرا و برگیر انچه زو ماند فزون
ما بقی را ضرب کن ای یار اندر شصت و چار — دو بر آن افزای و دو چندش بکن یکسر کنون
یاد گیر و در پی این قاعده رو تا شود — مر ترا در سال وصل والدینم رهنمون

تاریخ رحلت مرزا اسد الله خان غالب دهلوی

سنه ۱۲۸۵ھ
دریغا که آن غالب نکته سنج — که گوی فصاحت ز سحبان برد
شد از دهر و تاریخ ترحیل او — دل زار گفت آه غالب بمرد ۱۲۸۵ھ

تاریخ رحلت مفتی صدر الدین محمد خان دهلوی

سنه ۱۲۸۵ھ
ز دنیا شد آن صدر بزم کمال — که بود آستانش فضائل مآب
چو پرسی ز تاریخ ترحیل او — بگو شد بخلد برین بیحساب ۱۲۸۵ھ
ایضاً
پی سال وصال صدر زمان — صاحب جنت بهشت بخوان ۱۲۸۵ھ

تاریخ رحلت مولوی حافظ اکرام احمد مجددی متخلص به ضیغم

سنه ۱۲۸۶ھ
سخندان معلی طبع ضیغم — چو زین دار فنا سوی جنان شد
بتاریخ وفاتش گفت مدحت — سخندان معلی از جهان شد ۱۲۸۶ھ
ایضاً
سن رحلت ضیغم هوشمند — فلک حافظ نیک اطوار خواند ۱۲۸۶ھ
ایضاً
آن سخن سنج نغز رفت زین دیر کهن — گشت تاریخ وصالش عزت افزای سخن ۱۲۸۶ھ

تاریخ رحلت مولانا کرامت علی مرحوم جونپوری

سنه ۱۲۹۰ھ
آن که از پرتو فیض هدا — بود ذاتش چو نیر تابان
از جهان رفت در فراق رخش — تیره شد روز اهل هندستان
گفت تاریخ رحلتش مدحت — از جهان رفت آفتاب جهان ۱۲۹۰ھ

رفت از ہند آفتاب ہند ۱۲۹۰	ایضاً	گر بگوئی شود موافق آن
آن آبرو علم و ہنر شیخ زمانہ		در منزل مقصود چو زین راہگذر رفت
پرسید ز من سال رحیلش ہاتف غیب		گفتا دل من آبرو علم و ہنر رفت ۱۲۹۰ھ

تاریخ رحلت علی احمد مرحوم نامی زمیندار سلہٹ

۱۲۹۱ھ

ہنگام اجل گشت چو تاب علی احمد		در منزل فضل صمد ذو الکرم آمد
جان داد چو در مذہب سنت دل من گفت		تاریخ وفاتش کہ بباغ آرم آمد ۱۲۹۱ھ
بطفیل عقیدۂ نیکو	ایضاً	رفت سوی جنان علی احمد
گفت تاریخ رحلتش ہاتف		ساکن روضۂ جنان آمد ۱۲۹۱ھ

تاریخ رحلت مولوی محمد عبد الرب مرحوم زمیندار کانی سائل برادر عزیز مصنف

۱۲۹۱ھ

چو آن عالی گہر از خاک دنیا		سفر فرمود و در جنت مکین شد
بملکش خلد شد ز آن بہر تاریخ		نوشتم مالک خلد برین شد ۱۲۹۱ھ
سال ترحیل آن ستودہ سرشت	ایضاً	گفت دل آفتاب صبح بہشت ۱۲۹۱
بسال لیک واصل بفردوس شد	ایضاً	دلم گفت داخل بفردوس شد ۱۲۹۱ھ
بہ سال وصل آن جنت مکان	ایضاً	نیکبخت و صاحب ایمان بخوان ۱۲۹۱ھ

تاریخ رحلت صوفی شاہ عبد القاہر مرحوم

۱۲۹۲ھ

ولی خدا آن ہمایون نفس		بحکم خدا شد چو جنت نصیب
بتاریخ وصلش دل زار گفت		بخلد برین شد ولی لبیب ۱۲۹۲ھ
بہر تاریخ آن ولی زمان	ایضاً	از جہان رفت مقتدا برخوان ۱۲۹۲ھ

تاریخ رحلت جد امجدم اشرف العلما حضرت مولانا محمد انجب مرحوم رئیس بھولبارٹی متعلقہ سلہٹ

سنہ ۱۲۹۲ھ

عالم و پندار جدّ امجدم — عارف حق زاہد والاخطاب
عمر خود صرف رضای حق نمود — تا بحق واصل شد آن قدسی جناب
گفت تاریخ وصال او دلم — عارف حق شد بجنت کامیاب ۱۲۹۲ھ

ایضاً

آن عالم دین عارف حق — شد سوی جنان بجاه و تمکین
رضوان پی سال رحلتش گفت — شد سوی بہشت عالم دین ۱۲۹۲ھ

تاریخ رحلت مولوی مظہر حسین مرحوم یکی از احباب راقم

سنہ ۱۲۹۳ھ

آن مظہر جملہ نیک خوئی — از خلق چو روی خویشتن نہفتہ
از مسند عیش و ناز دنیا — برخاست بگوشۂ لحد خفت
آن جا چو قرین رحمت آمد — با عشرت سرمدی شدہ جفت
تاریخ رحیل او دل من — مستوجب رحمت صمد گفت ۱۲۹۳ھ

ایضاً

آنکہ در شیوۂ نکوخوئی — از جہانگیران دہر بہتر بود
بی حسن محامد اخلاق — در طلوع شباب مظہر بود
رفت از دہر بہر تاریخش — ہاتفم گفت نیک اختر بود ۱۲۹۳ھ

تاریخ رحلت حضرت شاہ عبد الغنی مجددی

سنہ ۱۲۹۴ھ

گل باغ مجدد گلشن فیض — سہی سرو شرف عبد الغنی نام
چو پائیز اجل آمد رسیدش — بہار ہستی فانی بانجام
یکایک عندلیب روح پاکش — بہ بستان جنان فرمود آرام
شدہ از فیض کلک گلفشانم — گل باغ ارم تاریخش ارقام ۱۲۹۴ھ

ایضاً

گفت تاریخ رحلتش مدحت — قطب عالم شرف دہ جنت ۱۲۹۴ھ

تاریخ رحلت حاجی قاضی مولوی عبد الباری مرحوم یکی از مشاہیر کلکتہ

سنہ ۱۲۹۴ھ

چو سوی خلد آن علامۂ دین — بشوق وصل رب العالمین رفت

	زسال رحلتش جستم نشانے		ملک گفتا بفردوس برین رفت ۱۲۹۴ھ
	چون شد راهی سوی جنت	ایضاً	حاجی قاضی عبدالباری
	بعد از سالی گفتا مدحت		تاجی قاضی عبدالباری ۱۲۹۴

تاریخ رحلت قطب العارفین حضرت مولانا مرشدنا مولوی صوفی شاه محمد علی حبیب قدس الله سره العزیز سجاده نشین دائره پهلواری

۱۲۹۵ھ	قطب عالم علی حبیب بخلد		زین جهان چون بصد کرامت رفت
	گفت تاریخ رحلتش مدحت		ازجهان صاحب ولایت رفت ۱۲۹۵
	مرشد آفاق شیخ رهنما	ایضاً	شد چو اندر روضهٔ رضوان مقیم
	گفت دل ازبهر تاریخ وصال		پیر و مرشد واصل دار النعیم ۱۲۹۵
	مرشد روشن ضمیر [illegible] برنا و پیر	ایضاً	زیب فزای جهان گشت چو از روی خاک
	خواند بدرد و الم سال وصالش دلم		مرشد بیدار دل واصل فردوس پاک ۱۲۹۵

تاریخ رحلت مولانا الحاج سعید بخت مرحوم رئیس اعظم سلهٹ

۱۲۹۵ھ	رفت سوی خلد بناز و نعم		صدر رؤسای کریم الشیم
	گفت بتاریخ وصالش دلم		نیک سیر صدر نشین ارم ۱۲۹۵
	بهر تاریخ وصل آن ذی شان	ایضاً	شرف جنت برین برخوان ۱۲۹۵
	برای سال وصال سعید پاک شیم	ایضاً	بخواند یغفره هاتفی بگوش دلم ۱۲۹۵
	آن سعید ازل رئیس زمان	ایضاً	چون بجنت بناز و نعمت شد
	باسر آه گفت هاتف غیب		صاحب عزو شان بجنت شد ۱۲۹۵

تاریخ رحلت مولانا غلام امام شهید مرحوم

[illegible] از دنیا رفت [illegible] شهید با عظمت گستر		دریغ آن عالم دین حیف آن مداح پیغمبر

چو خود بود او شهید الفت آن سالور عالم | شده تاریخ وصل او شهید الفت سرور
واعظ دین شهید شد بجهان | ایضاً | سال وصلش شهید واعظ خوان

تاریخ رحلت سیدنا الشریف حسین مرحوم شریف مکه معظمه که بجده از دست یزید مشرب شهید شده

۱۲۹۷ھ

شرف بخش صدر سیادت حسین | شریف نکو کار و نیکو سرشت
چو شد رونق افزای بزم جنان | بتاریخ گفتم شریف بهشت
برای سال وصال شریف عالیشان | ایضاً | شریف مکه بجده شده شهید بخوان

تاریخ انتقال چودهری عبد الجلیل مرحوم باشنده کچهه لباری

۱۲۹۷ھ

شد چو عبد الجلیل نیک نهاد | زین جهان سوی باغ خلد روان
بهر تاریخ انتقال او | گفتم مد حت مقیم باغ جنان

ایضاً شعر سال شمسی [illegible]

پی سال ترحیل عبد الجلیل | که در عالم که مرا انس نبرد
دلم خواند این مصرع اوستاد | بجان آفرین جان شیرین سپرد

تاریخ انتقال مولوی احمد علی مرحوم وکیل عدالت دیوانی سلهٹ

۱۲۹۸ھ

ز دنیا چو آن صاحب عز و جاه | سفر کرد و بگرفت راه بهشت
بتاریخ سال سفر کردنش | بخوان صاحب دستگاه بهشت
بهر سال وصل آن فرخ سرشت | ایضاً | گفت هاتف اشرف اوج بهشت

تاریخ رحلت حضرت شاه محمد عمر مجددی فاروقی

[illegible]

زبده آل مجدد شیخ فاروق عمر | واصل حق گشت و روی خویش از عالم نهفت
بهر سال رحلتش طبع ارادتمند من | مرشد کامل شد از روی زمین ایوانی گفت

تاریخ رحلت مولوی غلام القیوم مرحوم زمیندار بھاتی پاڑہ متعلقہ سلہٹ

از جہان رفت بآغاز شباب		ہای ہای آہ غلام القیوم
بہر تاریخ وفاتش گفتم	ایضاً	وای وای آہ غلام القیوم ۱۲۹۰ھ
چو نوشید آن مست جام وصال		می پاک در بزم ابرار خلد
بتاریخ آن مسکین وصل حق		دلم گفت می نوش گلزار خلد ۱۲۹۰ھ

۱۲۹۰ھ

تاریخ تصنیف این نامہ فیض معمور موسوم بہ ریاض النور

از فروغ سنین وصلحای سلف		ورق نامہ شد چو صفحہ دہور
زان رقم کرد خامۂ مدحت		نام تاریخ او ریاض النور ۱۲۹۰ھ
چون تواریخ ودراع اصفیا	ایضاً	یافت در این نامہ اینک اجتماع
از برای سال تصنیفش ملک		باد لم گفتا تواریخ وداع ۱۲۹۰ھ
چون تواریخ بزرگان سلف	ایضاً	کرد کلک مدحت مسکین رقم
سال تصنیفش چو جستم از خرد		گفت عقل کل تواریخ امم ۱۲۹۰ھ

۱۲۹۰ھ

تمت

وجہ مہر و دستخط

برای سند اینمعنی کہ کتاب ہذا مطبوع مطبع نظامی ست مہر و دستخط مہتمم در آخرش ثبت گردید

